03/02/2023

Ο Μητροπολίτης Λέρου για την Κυριακή του Τελώνου και του Φαρισαίου

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Λέρου, Καλύμνου και Αστυπαλαίας

Ο Μητροπολίτης Λέρου, Καλύμνου και Αστυπαλαίας κ. Παΐσιος εξέδωσε το μήνυμά του για την Κυριακή του Τελώνου και του Φαρισαίου. Το αληθινό μεγαλείο του ανθρώπου είναι να ευρίσκεται σε ταπείνωση, το δε ψεύδος και το μάταιο υπάρχει στην υπερηφάνεια. Η μεν δικαιώνει και σώζει τον άνθρωπο, η δε καταδικάζει στην απώλεια και την καταστροφή, όπως

αναφέρει μεταξύ άλλων ο Σεβασμιώτατος.

Παρακάτω το μήνυμα του Μητροπολίτη Λέρου:

«ὁ Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν»

Αγαπητοί μου αδελφοί,

Φαρισαίος άνθρωπος, εγωιστής και υπερήφανος, φαίνεται ως άγιος ενώπιον του Αγίου, ως δίκαιος ενώπιον του Δικαίου, χωρίς αγάπη προς τους αδελφούς του, και δήθεν συντετριμμένος ψυχικά. Δεν γονυπετεί, αλλά στέκεται εν σώματι και ψυχή όρθιος και δεν αναλογίζεται τα σφάλματά του, που ως άνθρωπος έπραξε, αλλά κομπάζει και απαριθμεί αυταρέσκως τις αρετές του.

Ευχαριστώ τον Θεό λέγει, που δεν είμαι και δεν ομοιάζω ωσάν τους λοιπούς των ανθρώπων, οι οποίοι είναι άρπαγες, άδικοι, μοιχοί, ή και ωσάν αυτόν τον Τελώνη. Ο εγωιστής Φαρισαίος και κατά την ώρα της προσευχής κομπάζει. Ω! Βάθος υποκρισίας και ακράτου εγωισμού.

Ο Τελώνης αντιθέτως στυγνός, συντετριμμένος, ταπεινωμένος, με σκυμμένο το κεφάλι και μετά δακρύων στενάζει και οδυνάται δια τις αμαρτίες του και κτυπώντας τα στήθη του ζητά διακαώς το θείο έλεος και την ευσπλαχνία του πανοικτίρμονος Θεού. Ο Θεός, λέγει, «ιλάσθητί μοι τω αμαρτωλώ».

Το αληθές ύψος και το μεγαλείο του ανθρώπου είναι να ευρίσκεται εν τη ταπεινώσει, το δε ψεύδος και το μάταιο υπάρχει, εν επηρμένη οσφρίν, εν τη υπερηφανεία. Η μεν δικαιώνει και σώζει τον άνθρωπο, η δε καταδικάζει στην απώλεια και την καταστροφή.

Αυτές τις αλήθειες μας διδάσκει στην σημερινή ευαγγελική περικοπή που ακούσαμε, ο Θεάνθρωπος Ιησούς. Δια της παραβολής του Τελώνου και του Φαρισαίου, με ζωηρά χρώματα, εικονίζεται η υψίστη των αρετών η ταπείνωση, ενώ καυτηριάζεται η κακία της υπερηφάνειας και του εγωισμού.

Ο **υπερήφανος και αλαζών Φαρισαίος** καταδικάζεται, υπό του Θεού δια την εωσφορική υπερηφάνεια και την οίησή του, που νόμιζε ότι αυτός διαφέρει από τους άλλους ανθρώπους «ώσπερ οι λοιποί των ανθρώπων, άρπαγες, άδικοι, μοιχοί, ουδέ ως ούτος ο Τελώνης».

Ο **ταπεινός Τελώνης** αισθανόμενος την ενοχή του καταφεύγει στο **έλεος** και την ευσπλαχνία του Παναγάθου Θεού και δικαιώνεται, αλλά και το σπουδαιότερο

σώζεται, «κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ γὰρ ἐκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται».

Η βάση της υψώσεως είναι η ταπείνωση και όσον ο άνθρωπος της κάθε εποχής είναι ταπεινός τόσον υψώνεται. «Ο ταπεινών εαυτόν υψωθήσεται». Τον ταπεινό άνθρωπο πάντες τον σέβονται και τον αγαπούν και τον εκτιμούν, τον δε υπερήφανο και αλαζόνα και εγωϊστή πάντες τον μισούν και τον αποστρέφονται.

Ο Ιερός Χρυσόστομος λέγει, «Η κατάβαση της ταπεινώσεως γίνεται ανάβαση. Η ταπείνωση είναι η θύρα της βασιλείας, ώστε αν θέλεις να γίνεις μεγάλος, να μη ζητάς να γίνεις μεγάλος, και τότε θα γίνεις μεγάλος. Και τους αγίους γι' αυτό τους θαυμάζουμε, διότι, ενώ ήσαν ανώτεροι όλων, θεωρούσαν τον εαυτόν τους κατώτερο όλων».

Και ο Άγιος Επιφάνιος επίσκοπος Κύπρου έλεγε, «η Χαναναία βοά και ακούγεται, και η αιμόρους σιωπά και μακαρίζεται, ο δε Φαρισαίος κράζει και κατακρίνεται, ο δε Τελώνης ουδέ ανοίγει το στόμα και ακούεται».

Αδελφοί μου,

Κατά τον ουρανοφάντορα Μέγα Βασίλειο να έχουμε έμπροσθεν μέν των οφθαλμών μας το παράδειγμα του Τελώνου και του Φαρισαίου και μέσα στην καρδιά μας τα λόγια του Σωτήρος Χριστού, «Πας ο υψών εαυτόν ταπεινωθήσεται, ο δε ταπεινών εαυτόν υψωθήσεται». Τότε και εμείς πράγματι εν Αγίω Πνεύματι φωτιζόμενοι, αφού θα πληροί την καρδιά μας «η υψοποιός ταπείνωσις», θα γίνουμε άξιοι του μακαρισμού και της ομολογίας του Κυρίου Ιησού Χριστού ενώπιον του ουρανίου αυτού Πατρός, το μακάριοι οι καθαροί την καρδία, ότι αυτοί τον Θεόν όψονται. ΑΜΗΝ.

+ Ο Μητροπολίτης Λέρου, Καλύμνου και Αστυπαλαίας Παΐσιος